EUZKEL-ATALA

ERANDIO'TIK

ERIOTZA

Tamal andija artu dogu benetan bere, illa onen 16'an (zemendija) geure Goiko Jaunari kontua emonta aldendu jakula betiko ludi onetati adiskide ta lagun ta euskaldun zintzo izan dan Jauregi't. Koldobika G. B. bera izan da Erandio'ko Eusko-langillen batzokiko idazkaria, ta ezta iñoz bere nagituten izan, euskaldun langillari lagunduten. 17'an lagundu eutsien bere azkenengo bide, edo ortu santuraño, an ikusi genduzan Bilbao'ko Eusko-langille batzar nagosiko lendakaria eta bai albo errietako langille lagunak bere, euren lendakariakaz.

Dana zan gixonezkoa, ba ez dugu ikusi erri onetan beste orrenbeste gizon ill aldietan.

Ondiño ezta igaro denpora andirik Eibar'en izan zala Batzar Nagosija edo Kongresoa eta bertan ebatziteko eruan ziran gauzan artean berak eskatu eban lendakarijari, itz aldi bat egiteko, eskaturik eusko Ba guk orrek gauza guztiok ikusirik, langillentzako gauza andija zana.

beragaz zer egingo dogu beragaitik? Otoi daigun ba aren arima gaitik.

Begietan negarra genduan geienek ikusik zelan geratuten ziran emazte alargun bost seme alabakaz, didarka euren aitari, ogija ekarten eutsen aita o neta zintzoari.

Au ikusirik danok alkartuta gogoratu daigun, da euskaldun onek begez egin deigun ba alegina laguntzeko, ludi onetako atsakabeetan al dogunagaz emonik zabalduko diran arpideetan.

Alboko erri guztietan legez, emen Asua'ko langille batzokiak bere didar eiten deutsegu egunaroko onen bitartez, zerbait emon gura dabenak, poz pozik artuko deutsogula uste izanik ez dala geratuko bat bere ezertxu emon barik, emazte alargun eta bere bost seme alabatxuari eruateko.

GAUZA BARRIA

Oraiñ artian ez da egon emen iñoz jolastoki bat baño, eta eztakit zegaitik zara edo urte askotan leku baten dagolako, edo nik ezin dot susmau zegaitik, orain beste bari bat imini gura deude askoz obia, politagoa eta abar? Baña ez ete deusku ekarriko gauza barri orrek zer edo zer geyago? Gauza barriak dira, barriak eta ez dira zarrak, baña nik susmau dodanetik emeko mutill ta neskatill gaztia'k, gurago daude jantzan egin leku agirian, eta ez orma barruan.

Ori geuk ikusten doguna da.

Batzuk diñue dala, lengo jolas-tokitik bide edo kamiño barria doalako, baña niretako ezta orregaitik bakarrik izango.

Eta orregaitik bada, gure errie andie da, ta eskatu egijozue alkate jaunari zeuok gaztok, leku eder ta zabal bat, eta emongo deutsue uste dot.

GARIREKO LANAK

Emen inguruko baserritarrak larri ta estu ibilli dira, gariak ereiteko, batzuk gabaz eta beste batzuk egunez, uste izanik beti egingo dabela eurie, ¡baña ez!

Gauba egin eban gure jaunak gurasoak euren seme alabakaz egunez egiñeko lanak beatik eskerrak emoteko da lo egiteko.

GAIXORIK

Entzun dogu netik oso txarto gaixorik ardkitzen dala geure lagun andija dan Azkorra't. Jon'en emaztia. Opa deutsegu Jaungoikoari beretzat osasuna.

BAKE.

BILBO'TIK

Aspaldijan gelatxo baten sartuta bizi naz, baña noizik bein begiratzen dot leijotik, ludijan zer jazoten dan ikusteko; baña be neuri atsegin jatazan zaratatxuak entzuten dodazanian. Euskal-idazliak dakudaz orain lekue topau ezinda, euren urteroko batzarra egiteko. Arriolak eta Arteagak Zaldibar ixentau dabe, agerturik euren eretxijaren alde daukezan adikuntzak. Zortzi urte neukazanian urten biar izan neban erri ortatik, zakuto bat lepuan nebala, ta ordutik ona, berrogeta amabi urte. Jaungoikoak daki zenbat jira bira egin dodazen munduan, baña iñoz be aiztu barik neure lagiotterrijagaz, Zaldibar beti daruet neure biotzaren erdijan. Asko poztuko nitzake ba euskal-idazliak Zaldibarren egingo balebe euren euren batzarra. Ni ez naz euskal-idazlea, erdelduna be ez, ni ez naz ezer be, Zaldibartarra bakarrik; eta zaldibartarra nazalako ondo dakit ze egokija dan erri ori onetiko batzarrak egiteko, baita zeniko aukerak dagozan bertan zilbota betetako, Txanton Piper'ek baño aundijagua ezkite be. Egizue ba zaldibarren zeuben batzarra, euskal-idazle maitiok, ez jatzue damutuko. Bazkal ostian juan zeitekez Altabarki lezara, ta an urak eginda, bizkor igon egizue Ganguren'era. An topau ko dituzuez, or emen zabalduta arri batzuk eta tella zati batzuk, eta laster igarriko dotzazue lengo denporetan etxen bat egon zala bertan. Olautxe da izan be. Amazazpigarren eunkijan zaldibartarrak egin euben or santa Mañe'ri ermitatxo bat; laster oñaztarri batek erre eban ermitatxori, santa Mañen, irudijari ukutik egin barik, eta orduan zaldibartarrak Jañagan egin eutsen santa Mañe'ri beste ermitatxo bat. Baita mendi ortan, azkenengo karlistadan, karlistak eta baltzak burrukaldi bat egin eben. Zaldibartarrak esango dozue nun egovax karlistak, eta nundik etorri ziran baltzak; baita zelan baltzak, burrukaldija egin da urrengo egunian, jatzi ziran Gaza'tik Zaldibarrera, Astarluen etxe osteko karkaban arpegija garbituta, zelan juan ziran Gaitarri'tik gora karlisten atzien. Onek gauzok ondo azaldute, jatxi zaiteze mek be Gaza'tik zier azkenengo bultzijak artzera; baña eldu zaitezenian Padura'ra, begiratu eijozue or ezker aldian daukazuen gazteluari, ia igarten deutzazuen noz egin zan nok egin eban, eta zenbat urte diran angartarrak ortik juan ziela; baita igarri eiozue zegaitik gure asabak Padura deitu entzien oin zagozan leku orri. Gauza onek ondo atonduten badituzuez, badaukazue ulebeterako gaija zeuen idazkorrak bizkor, ausen eta onuratzu erabilteko.

P. DE LEGORRETA.

MAÑARI

TUAN-ETORRI

—Ipar-Amerikan bederatziña urte egin da, igaro dau igandian etxeratu ziran Arzubi'ko Agirre't. Bonipagi ta Geretz'ko Biskarra't. Kermeilda mutil gaztiak. Ondo etorriyak.

—Zornotzan egun batzuk igarota etorri zan Kapanaga't. Josune neskatilla begiko.

—Santurtze'ra yuan ziran Ortuoste't Iñaki ta Araña't. Gabin maixua.

—Lengo baten egon zan emen Amaintermin'go Belar't. Yosebe andrea.

—Urkiola'ra osteria eginda etorrala emen agurtau gendun Oyanguren't. Indaleki Eibar'ko argazkiñ (erretratista) ospatsua.

—Ubide'tik etorri ziran Agirre't. Patxi ta Amantegi't. Gixane senar-emazte gaztiak.

ARIÑEKETIA

Igaro zan igandian egin zana oñezkua izan zan. Lusterriyo'ko Zugatzagoitia't Errupiñ eta Iñaki izan ziran añeketariyak. Oneek mutillok, asi Iturrigorriñ eta emengo erriko-etxera, biyen artian aldizka amar iroien (miñutuan) egiteko itundu ziran.

Goizeko amaiketan abiyau zan Iturrigorri'ñ Iñaki mutilla, ta amaikak eta amar iroien (miñutu) baño lentxuau eldu zan erriko-etxera Errupiñ mutilla.

Irebazi ebela-ta, pozik agiri ziran mutillok; bai ba, ainbeste nekatu ondoren galtzia tamala be izango zan eta.

Añeketa-au zala-ta, emengo mutil gaztien artian ara-onie, zarraparrie ta poza ugeri izan zan.

Alde ta aurka, diru batzuk be, gaztien artian aiskidetasunian esku-aldatu zirian.

Negualdi onetan irugarren añeketa yokua izan da, ta antza danez, azkenengua be ezta izango. Zetan edo atan astiya be emon biar dala-ta.

ILDAKUEN-ALDE

Igaro zan igandian arimen-illeko azkenengo igandia zala-ta, garbitokiko arimen-alde "jubileoa" egin zan.

Goizian, parkamenak irebaztiarren askok yaunartu eban. Eta arratsaldian agurtza deuna abestuaz eleiza-ikustaldiak egin ziran.

BEDERATZIURRENA

Barikuan asi zan Miren-alabak euren Ama ta Zaindari kutunari urtero egiten dautsoen bederatziurrena.

Arratsaldeko bostetan egiten da.

EZKONTZA

Larunbatian (sapatuan) ezkondu ziran Santurde't. Bingene emengo neskatilla gaztia ta Uranga't. Jagoba (Santi) Durango'ko mutil gaztia.

Zoriyonak.

OBERANTZA

Santurtze'ko "Agirre" deritxon ume-osatetxian aurkitzen dan Artzubi'ko Ortuoste't. Bitoren mutikua oberantza andiya eginda ei-dago.

Poztuten gara.

IZURTZA'KO IZPARRAK

Igaro zan asteko zapatuan ezkondu zan Ortuzar'ko Ortuoste't. Damene neskatilla gaztia Axpe'ko mutil gazte bategaz.

Aurregunetik asita txapligua ugeri yaurti eben; eta egun atan Ortuzar inguruetan erre-egosi askoren usaiñ gozua susmetan zan. Zoriyonak.

Baita Ortuzar'en aurrez-aur agiri dan etxe zuri bateko mutil zintzo bat be, Oba'ko neskatilla bategaz ezkontzen dala diñue

Olan bada, oneentzat be geure zoriyonak

✤ ✤ ✤

Aspaldiyan kikilimakal ibilita oberantza eginda dago Kapanaga't. Kepa Iraurgi'ko etxaun gaztia.

Poztuten gara

MAÑARIKO.

ARRASATE (Mondragón)

IRU-URRENA

Deun Yon'en eleiz nagusian egin jako Ama Miraritsuari azkenengo egunian itzaldi polita mamintzu bat egin eban Guridi't. L. jaupari jaunak.

BEDERATZIURRUNA

Atzo illuntzian azi zan Ama Sortzez Garbia'ri eta gaur atsaldian asiko dira txonitz (sermoiak) Aita Martin Karmeldar izlari bikañak egingo ditu, garizuman sermoiak egin zuan berbera da, ta juan goitian guztiok orduko antzian.

EUSKEL IZENA

Mendizabal't. Kepa euskaltzale jatorrari bere sendia Jaungoikoak lora poli bateken geiatu dau eta Elisabete euskel izen polita jarri dotzie. Zorionak.

ETXE BARRIXA

Beretzat ta bere sendijentzat egin dau Arana't. Kepa'k. ¡Ori dok Kepa! orain euskel izen poli batekin euk ugutzau (bautizau) biok, beste batzuk egin baño len gaur goizian amaika terdietan onetsiko dute etxia, eta Josu Biotza'ren irudia.

GEIXORIK DAGO

Galdots't. Erraimundo. Agurio osatu.

EZKONTZA

Laister ezkontzen dira Leibar't. Maren eta Mendizabal't. Antonia neskatil polita. Zorionak.

EUSKEL IDAZTI EGUNA

Emengo euskaltzale batzuek Eusko Ikaskuntzaren laguntasunakin il onen 22'an Deun Toma (Santo Tomas) perixa ospatsuetan erri onetan egiteko gertatzen ekin dotzie. Beste egun baten itz egingo degu onetzaz eta bixen bitartian idazti jabiak gertau idaztiak, eta guk erosliok txindixa, neguko gau luzietan geure sendixan zer irakurri euki deigun.

UDALA MENDI.

ZEANURI

ANDRA MARI

Sortze-Garbia'ren bederatzi urrena. Gaur larunbata goiz onetan oste andia eldurik basetxetatik be asi era emon dau.

DEUN IXIDOR ELEXAN

Eguestenean asiko dira elezkizun onen itzaldiak da oraingoan Unzueta't. Fortunato jauna izlari errimea yatorku bost egunerako. Pozik dagoz Maria'ren Alabak benetan egon be egin leike onango izlariai entzuteko.

ERIOTZA

Añibarro'ko basetxean 68 urteagaz ilda Murua't. Lina, Aita Zuluaga Egidio ta Pedro Karmeldar euskeltzale sutsuen ama. Colombian da Asia'n aurkituten dira lekaideok. aguntzen dautsegu atsekabean sengi guztiari da otoi bere gogoaren alde.

NASKALDIJA

Emen agurtu dogu Enbeita' Imanol "Garbi-nai".

—Tafalla'ra Kontzezionista lekaime doya Etxezarraga't. Elena, Agarre'ko neskatillea. Zorionak.

"JAUNGOIKO-ZALE"-n egutegiak.

Etorri yakuz da salgei dagoz.

Etxerik eztedilla geratu ain barik.

BASERRITAR BAT.

GALDAKAO'TIK

ALGORRI-RI

Benetako adiskide on orri agur: Zure erantzuna irakurri neban EUZKADI'n da berari egoki erantzuteko idazkortza artu ta zirt edo zart zerbait urtengo dabela ta, zure eritxi ta onua, guztiz egokijak dirala uste dodaz. Alperrerija alde batera laga-ta ekin biar dautsugu lanari. Nire atsak gogortuta legez dagoz idazkortza erabilten da ganera emen ez dogu, or beyan legez tximist-argirik, egunaz, eguzkijak, or-baño argi zoltxagua dauko baña, gabeko atsedena'ri aldi luze bat ostu ta ipurtargi antzeko bat aurrian dodala, ¿zek urten biar ete dau emen?

Guztiz itxi, idaztiari, ez neunke gura, baña, tira, nik aldi laburra dot, ta ori dalazio, idatzi neban, zuk eta "Tximelarpeko", (orain barriz emakumak, ¿aurrian artu gurarik, ulia artzen lez, agertuko ete dira? Itxuria danez "Ikerrne" neskatilla, *dotore* agertu da ta beronen antzekuak bai edo dira bazterretan) asti geyago dozubelakoa dot, ta ori esan gura neban, beste bat esan ba'neban be.

Asketsi ba "Algorri" ta bai dakizu adiskide benetako bat non dozun.

✤ ✤ ✤

Oerako nenguaman, orra non agertuten dan atera "Lapiko txikerr"-en semia da guztiz asarre jarririk, onan iñostan:

¡Zelako barriketia asmau dok "Goitarra" lengo eguneko izpar ta barriketaldijagaz!

—¿Zer dala ta?

—Ba, abeslarijak, soñularijak dirala ta agertuten ebezanak, guzti-guztijak, guzurrak ei dozak, eta iriak ein yok oinguan.

—Dana, guzurra ba'dot, etxakiat, baña nik irakurten yoadan izparringijak beste gauzarik etxakat. Erri onetan doazan aldrak jan-edanakin ospatu joela euraen Zaindari-Deuna, beste gauzarik etxok aitatuten. Biar ba'dok, ixilian edo, guk jakin eztaigun edo... ixil-ixilleko gauzaen bat eskiñiko jantzien. Da barriz, ixilik eukiteko aldrak eztozak eurak...

—Ori olan ba'dok, poztu egiten nok.

—¿Zer ba?

—¿Zer ba, mutill? Iñun dirianak entzun yoadaz... Lepoa berotu biar ei due, egunen baten, beian ezpa-dot, bertora etorriko doazela.

—Da geyau ¿ez?

—Barriz, tentelkerijak eta ganorabako gauzak. izparringira eroaten ibilli barik, obeto egingo eunkela ixilik egon. Euskeraz, barriz, baserritarrak bakarrik aitzen yoela ta eurai erderaz eiteko ba'dakik.

—¿Ori, be bai? Ba, emendik aurrera, jakin eikek nik erdera, pixka bat bakarrik dakidala ta orretan, nok ekin obeto aurkituko dabezala, benetako euskeltzaliak baño, erakutsiko jotziet, iñoren etxeko erredixak ta nik, aurre antzian, beti legez, euskeraz baño, askoz obiaguak, bai diriala, benetako euskeldunen etxietan, ta geure maiak artu leikezan azpilletako, jateko eta edateko edontziak, ondo garbitu ezkero, iñun idoro ez doazan languak diriala. Nik ezagutzen joadan emakume batek esaten yoan lez "nire umiak baño neuretzako politago ta ederragorik ez da munduan"; besterik edo bestien gauza guztijak ederrak ixango dozak baña, geure euskera baño ederragorik, ez besterik, mutil.

—Urrengoan ekingo jantzoguk, berandu be ba'dok eta, gabon bat igaro.

—Gabon, ba, urrenarte, adiskide.

AGUR "IKERNE"

Zure etorreria, gure artera, ¿onan deitziari, ondo deritxozu? guztiz ondo etorri da, batez bere, emakumak, lanerako bizkorraguak zarielako ta gu alpertu egin gariala edo, ziria biar dogu ugerrak artu ta lumak geure euskera alde erabilteko.

Zure lanari begira dagoz erriko euskelirakurle guztijak. ¿Urrengoa noz?

GOITARRA.

ERMUA

DEUN ANDER OPAZ

Aurten bere badaukagu ustia, datorren igandean, batzatzeko apari eder bat egiñagaz, Deun Ander opaz, Orbe, gure lagun eta euskeltzale andia dan, Jatetxian. ¡Oldoztzen dot, batzauko garana lagun mordozka bat, biar igandean; luze egiten yata egun ori, umeak, umeten dabien poza lez daukat neuk biarko euskel anai tartian alkortzeko ¡ai zer poza nere biotzian! Guztiori diñotzut, alikatzeko izena ematen gaur arratsetako. Etorri-etorri gure artera, gu lenak gera ta.

✤ ✤ ✤

Emen gure tartian eurkin dogu, euskel idazle eta sutsua dan Uretabarren beronegaz eurkin dogu, berriketa aldi gozo bat, betiko lez, umore onekua argitu yaku.

ERMU-ZALE.

LEXONA

URTE URRENA

Datorren illaren bien da erri onetako Eusko-langillean Bazkunan lenengo urte urrena Ori dala ta bazkuna onetako artezkariak deude ustea, jolas agurgarri batzuk ezarriteko illaren zortzian, zeinetan eleizeak goralduten deuen gure Ama Neskutsaren jaia.

Oneik izango dira: lenengo euskeldunan oiturea dan legez goizeko amarretan, jaupa abestua Bazkunako abeslariak abestuta Perosi'rena; ostean ezpata dantzariak; ondoren itzaldi bat zeinetan itz egingo daben geure lagun zintzoak diranak Robles-Arangiz't. Imanol eta Ozerin't. Luken. Au amaitueran pelota joko bat bilbotar bik emengo biri eta gero aurresku bat.

Eguerdijan ordubatak inguruan bazkaria Bazkunan eta onen ostean zerbaiti abestu eta gero bakotxa bere bidetik etxera edo nora nai dan.

Ederto dago neure ustez egun ori gogaldi onagaz igarotea eta bai ondo dago ezarri dan galde bide ori bere eta neure eretxian ezdot uste itzlari obarik agertu leiteken bere. Zori onak ba geure euskolangilleari eta batez bere euren artezkari au zeintzun indarra edo alegiñagaz geure langillak erri onetako aurkezpen edo representaziño txarro esanta ezarri dabelako graitiko dauan ganetik. Eta amaitzeko, ikusiko dogu zeinbat notin elduten dan egun orretan, Lexonako eleixaldera lenengo jaupa entzuten eta gero garaitiko gauzak ikusiten.

"TROKATIKO"-RI

Agur, lagun ona; bizi gara Goiko Jaunari eskarrak eta zeu bere bai zeure izen barri orregaz zein egaiti bialduten dautsudazan neure zorionak.

Irakurri dot zeuk igaro dan igandean esan zenduna izparringi onetatik, baña ezdeukot nik gaur ondiño zuk jakin ezteko gauzarik eta bestetik nire izparrak lagun guztik jakitea gure dot gaur artean beintzat eta gero aurrerantzean ikusiko dogu Aspaldijon batera egon eztiren ezkero uste dot len esan dodazen jolasak ikusiten edo baño ezpada bere etorriko zarela onantza eta ez bakarrik ezpa bere or ixilik dagon "Erri" bere bai gero ikusiko dogu, zegaitik izen dan ixilik egotea ainbeste denporan. Alan ba eze urrengo igandeararten.

EUSKEL IZENA

Datorren igandean bateanko da Deun Jon Ugutz eleizan geure lagun ona dan Ugarte eta Bastida't. Ilarin semetxu bat zeineri ezarriko jakon Iñaki euskel izena

Guztiz poztuta, idatziten dotan ezkero au izparra au, artu izuz neure zorionak gozoenak eta jarraitu orrelan euskeldun onan legez geure ekanduari bizitza emoten zeitik ze biarko deu bizi gura badeu bizi ainbatek olango gauza onak egitea.

BESTEA.

ERANDIO GOIKOA

Ixilik nagolako aspaldixuan, asi yataz zirika, batetik Algorri bere gurari biziagaz al dodanean idazteko, bestetik "Txori" arrituta dagola Txorierriko idazlari edo izena daukagunok beintzat non estaldu ete garen, eta Markelin, galdeka nire sustarrik ezin idoro dabela iñondik eta ia bizi ete nazen. Akikuluak neure erara jarriko neukez baña, Algorri'ri eztago zetan esan ezer, ze badakit zelako erantzuna izango neukean; ba, danai euren gurariyak betetako, artu dot erabagiya, astero idazteko zeozertxu, atsegiñik andiena igandetan dodan mendiko ibiltaldiari ataltxo bat ostuta. Idazleok, ¿zer deritxazube neure erabagiari? ¿Jarraiko daustazube?

✤ ✤ ✤

Oste ederragaz egunaro egin izan dan gokaxoen aldezko bederatzi urrena, amaitu da barikuan goizeko Jaunartze orokorragaz.

✤ ✤ ✤

Larunbata'n asi da oiturea dana lez, Ama Sorkundean bederatzi urrena, Miren alabak eurak dakian eran eralduta, illaren 8'an amaituteko goizeko Jaunartze orokorragaz gañera arratsaldeko itzaldi ta elizkizun ederragaz. Itzaldia egiteko beti lez ekarriko dabe itzlari bikañen bat.

✤ ✤ ✤

Makaltxu aurkitzen da, Etxebarria't. Irune Azkorra't. Jon geure adiskidean emazte ta Azkorra't. Anbortsi'n ama. Poztuko gintzakez Jauna'ren nayagaz albait ariñen osatuteagaz.

✤ ✤ ✤

Biotzetik damotzogu tamal agurra, geure lagun ona zan Jauregi't. Koldobika'n emazte ta seme alabai, otoi egiñaz aren gogo aldez. G. B. Ezaguturik zelako eran aurkitzen diran umezurtzak eta emazte txiroa, alegindu bear gara bakoitzak aldabentxua emoten arpidea zabalik dagon tokietan, euron estutasunak zerbait arinduteko.

Begiratu daigun bakotxak geure etxaldetan, zelako era errukarrian geratuko litzakezan geure seme alabak euren bu.ua galduta; ez aztu ba, gaur era errukarri orretan dagola sendi gaxo ori, eta biar geurea bardin egon leitela.

✤ ✤ ✤

Algorri adiskide maitea,
Asi yat zirikatuten,
Nai dabelako euskel atalean
Asko idatzi daiten.
Zintzo ta apaltasunagaz
Dakizulako maitatuten,
Zure goralben larregiyak
Enabe irainduten.

Biotz andidun eta argiya
Zuk, iñori deitu?
¿Bardin bagea zugaz izanik
Asko andiagotzat begitu!
Izneurlari eta ospatasunean
Ezinik zugaz bardindu,
Ez daukazu parkamenik
Niri zetan esatu.

Lotan doyan aldiari
Alperrik galtzea diñotsanak,
Osasunan lagun ogasunakaz
Arek eingoleukez lanak.
Gurariya bestean baneuz
Askok lez ogasunak,
Eneukez utziko galtzen
Zure asmo eta lanak.

AMEZ.

L'BURU BARR'AK

SANTA GENOBEBAREN BIZITZA
(itz neurtuetan)

Aspaldi bialdu zidan Lekuona yaunak, Zapirain bertsolariak atarariko bizitza au. Erri-olerki eredu au Lekuonak apur bat orraztu egin dau argitara baiño len. Lan gaitza, erritar gelditzen dalarik, euskera garbiagoan ipintea. Itz askatuetan idatzirik dagona garbitzeko bere, esku leguna bear da; baiña itz neurtuak bai esku leguna ta ariña nai dauala; osterantzean, lardaska egitea, lauskitutea errez errez da. Poesi Andrea ain da muziña ta ikutu eziña.

Norbaitek esan dau, gitxiegi orraztu dauala Lekuonak, gitxiegi garbitu dauala erderakerietatik. Ez beintzat. Larregi garbitu ezkero ez litzake *poesia;* ez noski erritarra. Itz berriak sarrita noztu egiten dabe olerkia, batez bere asma-berriak ba dira. Olerkiaren beroa oba da, garbikeriaren otza baiño.

Lekuonak, nire ustez, zentzun ona, susmo ona agertu dau lan orreta. Artu begi nire zorionik beroena.

EUSKEL-IDAZLASTERRA

Ba da alditxu bat idazti au yaso nebala. Euskel-idazlasterra edo "Taquigrafía vasca" deritxo. Ni ez nozu gei orretan aditua, baiño lan polita dirudi. Euskeraren onerako daitekela esan-bearri kez dago, batez bere egunkaria sortuko balitz. Egillea Estornes Lasa't. Benard dogu. Beste takigrafietatik euskerara egokitzeko alegiña egiñ e. dau. Beyondaiola!

ANAYAK GARA

Zamarripa abade yauna ez dago lo. Ipuin samur samur bat argitara dau: Anayak gara. Euskera errezean dago, ta ipuiña bera maitagarria da. Anai ez ziranak, guraso alargunen ezkontza bidez, anai gertatzen dira. Ta anai legez maite dabe alkar. Txakur bitan dago salgei.

TINTORERIA INGLESA
Plaza Nueva, 5. Teléfono numero 13.073

SUCESOS EN LA VILLA

Cuatro heridos al botar un barco

Ayer tarde, en los astilleros Euskalduna, al botar el barco "Mar Cantábrico", acto del que damos cuenta en otro lugar de este número, ocurrió un accidente que, por fortuna, tuvo las menores consecuencias que cabía esperar.

Cuando el barco se deslizaba hacia la ría por la "limada", una viga de gran tamaño se levantó violentamente bajo la presión del barco y fué a caer, proyectada por dicha presión, sobre el muelle, levantando trozos del maderamen y cascotes Resultaron alcanzadas varias personas. Hubo la consiguiente alarma; pero, afortunadamente, pronto se vió que no había ningún herido grave.

En el botiquín de la factoría fueron asistidos el cabo de Carabineros Antonio Iñiguez Hernández, casado, de cuarenta años de edad, vecino del barrio de Olaveaga, que presentaba contusiones y erosiones en la cara, conmoción cerebral, una herida en la lengua y probable fractura de la muñeca derecha; Hipólito Unza López, de dieciocho años, soltero, natural y vecino de Zalla, obrero de la Compañía, que presentaba heridas contusas diversas; Julia Salazar Arrate, de cuarenta y nueve años, casada, vecina de Bilbao, calle del Gimnasio, 2, quinto, que presentaba heridas en una pierna, y otro obrero de la Compañía también, apellidado López, que sufrió diversas lesiones.

El estado del cabo de Carabineros fué calificado de pronóstico reservado y el de los demás heridos de leve.

Todos ellos pasaban por el muelle cuando cayeron sobre ellos la viga y los trozos de madera arrojados por ella.

La próxima Página Agrícola se publicará el día 11 de diciembre

y en ella publicaremos artículos de gran interés para nuestros labradores y para todo aficionado a la agricultura.

Lector:
Difunde entre tus amigos estas páginas de interés material. Ellas pueden ser la ocasión para hacer brotar en sus almas el afecto a todas nuestras cosas, aun las más elevadas.

GOBIERNO CIVIL

La Junta de Sanidad

Ayer mañana visitaron al gobernador el veterinario de Guernica, para hacerle entrega de unos documentos, y una Comisión del Ayuntamiento de Abanto y Ciérvana, para asuntos municipales.

El gobernador telegrafió al señor obispo de Vitoria, felicitándole por su nombramiento de hijo adoptivo de Eibar, y ayer el señor Ballarín recibió el telegrama siguiente:

"Agradezco cordialísimamente su expresiva importante felicitación.—Obispo Vitoria."

Por infracción de la circular sobre perros vagabundos, les ha sido impuesta la multa de 50 pesetas a los vecinos de Galdácano don Juan Felipe Totorica y doña Lucía Bilbao.

Los inspectores de Abastos, a quienes se les ha ordenado inspeccionen constantemente y en la forma acostumbrada los mercados de la villa, dan cuenta a la Junta Provincial de Abastos de haber llegado 32.000 kilogramos de toda clase de pescado, de ellos 5.000 de merluza, cotizándose ésta al precio medio de 2,50 pesetas el kilo en subasta.

El gobernador ha recibido el siguiente telegrama:

"Director general de Administración a gobernador civil:

Al posesionarme de esta Dirección general me es muy grato enviar a V. E. un afectuoso saludo, poniéndome a su disposición para cuanto pueda ser de utilidad a los intereses de esa provincia de su digno mando."

El señor Ballarín ha contestado agradeciendo el saludo y ofrecimientos que se le hacen, y correspondiendo.

Bajo la presidencia del gobernador civil, celebró sesión la Junta Provincial de Sanidad.

Fué sometido a la consideración de la Junta, y examinado por ésta, el proyecto de construcción de una cripta para enterramientos en la capilla del Colegio-Patronato de Santa Eulalia, del término municipal de Santurce (Antiguo), siendo aprobado dicho proyecto y acordándose informarlo favorablemente para su remisión al señor ministro de la Gobernación.

A continuación fué aprobado el expediente de reclamación al Estado del 25 por 100 de los derechos sanitarios, correspondientes al personal de esta provincia, con destino a los laboratorios del Instituto Provincial de Higiene.

Seguidamente fué aprobado el expediente de nombramientos de médicos tocólogos presentado por el Ayuntamiento de Bilbao, con las modificaciones introducidas en su día por la Junta municipal de Sanidad.

Asímismo fué aprobado el expediente de nombramiento y clasificación de médicos tocólogos, practicantes y matronas titulares del Ayuntamiento de Baracaldo.

Y, por último, fué desechado el escrito presentado por el Ayuntamiento de Bermeo en relación con el nombramiento de las citadas plazas, acordándose hacer presente a dicho Ayuntamiento que por tener una población de 12.000 habitantes ha de proceder al nombramiento de un médico tocólogo.

URALITA
Gran Vía, 6, 1.°,—Teléfono 11079.

NOTAS JUDICIALES

Sentencia condenatoria

UNA SENTENCIA

Se ha dictado sentencia, que ha sido notificada ya a las partes, en la causa vista el miércoles y jueves de la semana actual en la sección segunda, por delito de expendición de moneda falsa, contra Lino del Pozo y su esposa Higinia Bueno.

En virtud de dicha sentencia se condena al procesado Lino del Pozo a la pena de cinco años de reclusión, ocho mil pesetas de multa y cinco pesetas de indemnización.

A su esposa, Higinia Bueno, se la absuelve libremente, por estimar que no existe cargo alguno contra ella.

INGRESO EN PRISIONES

En la Audiencia se ha recibido un oficio del director de la Prisión Central de Figueras, comunicando que, conducido por una pareja de la Guardia civil, ingresó el día 27 del actual en aquélla, para cumplir su condena, el recluso José Eceiza Elguero.

Como se recordará, Eceiza, autor del asesinato de Baldomero Rioja Prior, fué condenado por este Tribunal a la pena de 15 años de prisión.

Dicha condena, salvo los indultos que puedan alcanzarle al penado, si alguno le alcanza, se cumplirá el día 29 de noviembre de 1953.

Ecos de Sociedad

VIAJES

De San Sebastián ha salido para Africa el oficial de Ingenieros don Tomás de la Quadra Salcedo.

—Volvió de Madrid don Ramón de Esnaola.

—Ha salido para la Habana, México y Nueva York don Francisco Sotomayor.

—Fué a Madrid don José Orovio.

—Fué a Vitoria don Fermín Armentia.

—Fueron a la ciudad condal don Emilio Arechavaleta, don Ricardo Maíz y don Daniel Pilsson.

—Para Barcelona, el señor conde de Heredia Spínola con sus dos hijas, las señoritas Carmen y María.

—Han salido para Barcelona José Torre, con su esposa y su hermana política Juanita Navea.

BODA

En la iglesia parroquial de San Nicolás de Bari (Algorta) se celebró el matrimonial enlace de don Félix de Ormaza y la señorita Juanita Benito.

Apadrinaron a los contrayentes la madre del novio, doña Juana, y el padre de la novia, don Pedro.

Les deseamos muchas felicidades en su nuevo estado.

CEMENTO PORTLAND
"ZIURRENA, S. A."
(EL MAS SEGURO)
Propiedad de la Sdad. marca "Cangrejo".
FUEROS, 2. :-: TELEFONO 12258.

RON 32 años vejez CUBA
Unico legítimo de América. Próximo a agotarse. Unico depósito, Herculina-Av. Primo Rivera Coruña Pida este preciado licor. No debe faltar en su casa. Muy recomendado en el café y en la leche para resfriados y catarros. Encargos para Vizcaya: J. Ochoa, Zurbaran, 28. Teléfono, 15.571. — Bilbao.

COMPAÑIA NAVIERA
SOTA Y AZNAR

Línea de cabotaje

Servicio corriente

El "BIZKARGI MENDI" saldrá del puerto de Bilbao el viernes, 6 de diciembre, admitiendo la carga frente al Teatro Arriaga o al costado del buque, en la Campa de los Ingleses, hasta el 5 de diciembre, para los puertos de PASAJES, SANTANDER, GIJON-MUSEL, CORUÑA, VILLAGARCIA, VIGO, MARIN, SEVILLA, HUELVA, CADIZ, MALAGA, MOTRIL, ALMERIA, CARTAGENA, ALICANTE, VALENCIA, TARRAGONA, PALMA DE MALLORCA y BARCELONA, y con transbordo para los de ALGECIRAS, CEUTA, MELILLA y ADRA.

Servicio rápido

El "ARTXANDA-MENDI" saldrá del puerto de BILBAO el martes, día 3 de diciembre, admitiendo la carga igual que el servicio corriente, hasta el mismo día de su salida, para los puertos de PASAJES, SANTANDER, VIGO, HUELVA, SEVILLA, MALAGA ALMERIA, ALICANTE, VALENCIA, TARRAGONA y BARCELONA.

Para informes, dirigirse a los señores SOTA Y AZNAR, Apartado número 13, Bilbao.